

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

REDAKTØR:

Dr. theol. IVAR HANSTEEN KNUDSEN

66. ÅRGANG

ST. OLAVS FORLAG OSLO * 1954

TRYKT HOS THRONSEN & CO., OSLO

INNHOLDSFORTEGNELSE

TIL 66. ÅRGANG, NR. 1—50, 1954

	Side	Side
I.		
De forskjellige artikler og notiser i rekkefølge.		
Bli nye i sinn og ånd. Biskop dr. Mangers' nyttårsbudskap	3	
Mennesket og fremskrittet hovedtemaet i Pavens julebudskap	4	
Veien til lyset («Orientierung»)	6	
Den universelle bønneuke for de kristnes gjenforening	7	
Maria som mål. Av Peregrinus «Ave Maria» i N.R.K.K. Av Gerard Vranken	8 11	
De to muligheter. Fra Blaise Pascals «Tanker»	19	
Kirkehuset som åndelig kraftsentrum. Biskop dr. Mangers' preken ved innvielsen av ny kirke i Arendal	20	
Merkelig angrep på kirken i England. Av Roland Hill i «The Tablet»	23	
«Dokumentet som gikk til Roma». Friskt intervju med dosent dr. philos. Daniel Haakonsen. (Dagbladet)	24	
En legmannsbevegelse i Italia. Av stud. theol. Edvard Vogt	25	
Moralteologisk dilemma	26	
I kikkerten: Marmorgulv og skiløpning	27	
Protestantene i Colombia. Av Michael Derrick i «The Tablet»	35	
Hva den romersk-katolske kirke tror. Av dominikanerpater Finn D. Thorn. Foredrag og besvarelser i N.R.K.K.	36, 53	
Noen trekk fra St. Fransiskus menighet i Arendal. Av Sigrid Boe	38	
Norske lesninger eller norsk messe? Besvart av pastor dr. G. Vranken	39	
Pavens helbredstilstand	42, 303	
Må vi være redde for djevelen? Av fransiskanerpater Leo van Eekeren	42	
Internasjonalt sekretariat for katolske kunstnere	42	
Hva er avlat. En imøtegåelse av en rekke villedende avisinnlegg. Av Dominikanerpater A. J. Lutz	51	
Lourdes — Målet for millioner i Maria-året. Av Paul Dahm	56	
En protestantisk kirkehistoriker om jesuittene	57	
De stille undere	59	
Hyrdebrev for fasten 1954	67	
Pastor Angelicus. (Av I.H.K.)	70	
Forholdet Kirke-Stat etter katolsk doktrine. Av I.H.K.	72	
Et fyr i mørket: Katolsk Forum. Av Finn Halvorsen	73	
«Jeg taler ikke med de døde»	73	
I medvindens fare. Av I.H.K.	83	
Hvor katolsk er Frankrike? I—II. («The Tablet»)	84, 101	
Tyskland? I—II (feilaktig angitt som III) —III	120, 137, 153	
Holland? I. (II. fulgte ikke)	170	
Belgia? I—II—III	187, 200, 221	
Luxembourg?	256	
Sveits? I—II	274, 338	
25 år siden St. Olavs kapell og St. Olavs klinikk i Tønsberg ble åpnet	86	
I kikkerten: Romersk fare?	88	
I kikkerten: «Offensiv» og «Defensiv»	88	
Pave Pius XII.s kroningsjubileum	89	
Kronsprinsparets sølvbryllup	89	
Dødsmarsjen gjennom Korea. Av Mgr. Thomas Quinlan	90	
Nytt universitetsbibliotek oppkalt etter Pave Pius XII	91	
Satt på plass	95	
Ved vår kronprinsesses død. Av I.H.K.	100	
Har vi begått urett mot «Vår Kirke»? Av I.H.K.	104	
Hvordan «Det hellige ansikt» kom til Lucca og verdens første krusifiks ble til. Av John Frey	106	
Skjebnetimen. Av Finn Halvorsen	108, 123	
«Viva il Papa». (I.H.K.)	109	
Guds hvite drøm. Av pastor Harald Taxt	120	
Kronprinsesse Märtha minnes i våre kirker	122	
Alteret som ble skiftet. Av dr. J. J. Duin	126	
En ny fredsoffensiv. Til barnas verdensfredsdag. Av I.H.K.	136	
Hvorfor har Kirken sin autoritet? Hva skal vi med den? Av sogneprest Kjeld Geertz-Hansen, Kjøbenhavn	138, 154	
Pius som pavenavn. Av I.H.K.	140	
Statistisk svindel	141	
Verdens religioner	141	
Trosvisshet og lydighet. En pinsebetragtning. Av dominikaner A. J. Lutz	151	
Søster Ann Joachim — en allsidig nonne. Av Ella Griffiths	156	
Helgenkåringen av Pave Pius X. kringkastes	157	
Til Pave Pius X.s helgenkåring. Av I.H.K.	158	
Tusen biskoper til helgenkåringen?	159	
Misvisende statistikk. Av H.K.B.	159	
Apropos til Rundbordsamtale. Av H.r.adv. Harald Børresen	159	
Om å la seg intervjuet. Av Daniel Haakonsen	159	
Hvorfor prosesjoner? Av I.H.K.	167	
Luende ild. Av jesuittpater dr. philos. H. Roos, K.hvn.	168	
For all katolsk ungdom. Lederskolen på Utøya	171	
Til Bønsnes gamle kirke. Av Ragnhild Nylund	172	
Trondheim Apostoliske Vikariats første arbeidsår. Ved Opplysningssekretæren	175	
Paven. Av I.H.K.	183	
Katolsk praksis. Hva med kirkegang og sakramenter. I—II. Av sogneprest Kjeld Geertz-Hansen, K.hvn.	184, 201	
Underets dag. — Kristj legemsfest 1954. Av Peregrinus	192	
Kommentar til en statistikk. Av J. Bruce	199	
Ord av Sigrid Undset	203	
Et møte med Kirken. Av Per Waagø	204	
Den fremadskridende fordømmelse. (Giovanni Papini.)	205	
Beretning om Norges Katolske Kvinneforbunds virke gjennom 30 år	208	
Opptagelsesdogmet. Av Pastor Gunnar Martin Nielsen	219	
De tyske lutheranere. Deres plass i Tyskland og det europeiske fellesskap. («The Tablet»)	220	
Martyrkirken i Viet Nam	222	
Håp. (Georges Bernanos)	223	
De seks store. («Orientierung»)	224	
Guds eksistens. Av fransiskanerpater Leo v. Eekeren	225	
Paven og televisionen	225	
Til ettertanke. (Innsendt)	226	
Blikk på tiden. Av Fr. Candidus. 226, 244, 262, 281, 298, 310, 340, 358, 372, 391	226	
Prest og ordensfolk på flukt fra verden	235	
Alcide de Gasperi er død. Av I.H.K.	238	
Hvem og hva er Gud? Av fransiskanerpater Leo v. Eekeren	257	
Hvordan Voltaire døde. Nytt lys over de siste tolv uker av hans liv. (Etter «The Tablet»)	258	
Mariakirken i Oslo 1054—1954. Av John Frey	260	
Tale som undrer oss	271	
Det store skisma. Av E. I. Watkin	272	
Den hellige kong Håkon — Oslos egentlige lokalhelgen. Ved John Frey	275	
Et lite hundreårsminne: Pater Daniel Stub	276	
Fransiskanerordenen i moderne tid. Av Pater Leo	278	
En kongevei til virkeligheten. Av H. Rieber-Mohn, O.P.	291	
Tragedien i norsk kulturliv. Et apropos til dr. theol. Thorleif Bomans apropos til rektor Castbergs immatrikuleringstale. Av sogneprest H. Kielland Bergwitz	292	
Den katolske kirke og åndsdebatten. Av I.H.K.	294	
Kreftdagen 15. oktober. En appell Sagaøyas kirkefyrste. 900 år siden den islandske kirkes grunnlegger, biskop Gissur Isleifsson ble	295	

	Side
født. Av John Frey	296
Til ettertanke. (Innsendt)	300
Intervju med den første Trønderpater	301
Norske sendinger over Vatikanets Radio	302, 316, 359
Kongenes konge. Av I.H.K.	305
Orientering i Bibelens verden. Ved dominikanerpater Finn D. Thorn	306
Omkring panteismen. Av fransiskanerpater Leo v. Eekeren	307
Et besøk i Cotelengo, «byen» for de 16 000 syke. Av Evelyn Parr Gunderud	309
Jesuitterparagrafen debattert i Unge Venstre. ihk.	311
Et ord til Allehelgensfest. (Sigrid Undset)	311
Hva jeg kan spise og drikke.
Hva jeg kan spise eller drikke før kommunionen?	312
Døden som diktat til livet. Av I.H.K.	335
Dere skal være mine venner. Tale på Ungdomsdagen i Oslo av Torfinn Juell	336
En moderne kjærlighetsapostel — Abbé Pierre	339
Den katolske verdensmisjon	342
Organisasjon og ånd. Av Ørnulf Ranheimsæter	351
Pro-statssekretær Montini ny erkebiskop av Milano. Bli kardinalstatssekretær-stillingen gjenopprettet? Av I.H.K.	353
Møte med Albert Schweitzer. Av Eva Dithmer-Vanberg	354
Fulgens corona. Av biskop dr. Jac. Mangers	367
Den nye forordning av arbeiderprestene i Frankrike. I—II. Av R. Gutzwiller	368, 386
President Perons vredesutbrudd. («The Tablet»)	369
Et nøddrop. Av Olaves Nidarosiensis Liturgi og musikk. Av dominikanerpater Thoralf Norheim	371, 390
Julens budskap. Av sogneprest F. J. Fishedick	383
Om meningen med livet. Av cand. jur. Edvard D. Vogt	384
Vår syke pave. Av I.H.K.	386
Verdifulle glassmalerier. Av I.H.K.	389
Maria-året høytidelig avsluttet. Av I.H.K.	389

II.

Dikt.

«O, felix culpa—». Av Gerhard Bungerfeldt	3
«Cruz fidelis». Prosesjonshymne Langfredag. Av Venantius Fortunatus. Til norsk ved Ragnhild Foss	99
Til den heilage Sunniva. Seljumannamesse 8. juli. Av Torolf Hals Andersen	203
«Den annen time». Av Johannes Jørgensen	309
Adventsdikt. Etter Jacobus de Voragine ved Ragnhild Foss	369
«Jeg er —». Av Rolf Jacobsen	384

III.

Bok og tidsskriftanmeldelser.

Litteratur inngått til redaksjonen for anmeldelse	343, 374
---	----------

	Side
«CREDO» — svensk katolsk tidsskrift	9, 142, 315
«CATHOLICA» — dansk katolsk tidsskrift	9, 142, 315
«Liten skole i bønn». Utg. av Katolsk Bok- og Blådsentral etter K. Tilmanns tyske utg. Av ihk. Giovanni Guareschi: «Don Camillo vender tilbake.» Av Helge Røstad	11
Johan Johnstad: «Kirkens gudstjenesteliv fra oldkirken til i dag». Av Gerard Vranken	10
«Messebok for de små». Utgitt av St. Josephs Institutt. Av ihk.	26
«Christentum in der Sowjetunionen», (Egt. utg. av Jesu Selskap i Italia). Av Helge Røstad	59
Pierre Lorson: «Wehrpflicht und christliches Gewissen». Av Helge Røstad	89
Einar Molland: «Konfesjonskunnskap». Av dominikanerpater Finn D. Thorn	102
Alf Ahlberg: «Augustin. Det første moderne menneske». Av dr. phil. Povel Freankl	111
Leonard von Matt og Walter Hausers «Pilegrimsbok» om fransisksanske valfartssteder i Italia. Av Helge Røstad	142
Fredrik Schilling: Slekten Schilling. Av I.H.K.	188
«Gertrud von le Fort, Werk und Bedeutung». Av Helge Røstad ..	276
Gertrud von le Fort: «Die letzte am Schafott». Av Helge Røstad ..	277
Stefan Andres: «Ritter der Gerechtigkeit» og «Die Sintflut». Av Helge Røstad	277
Ture Ericsson og Gustav Blomberg: «I Bibelens land». — Sigurd Moren: «Dimmi får venner». Av pastor Lars Paul Messel	295
Heinrich Portmann: «Das unauflöslliche Band». Av Helge Røstad ..	299
Annemarie von Puttkammer: «Franz Werfel». Av Helge Røstad ..	299
«A Catholic Commentary on Holy Scripture». Av dominikanerpater Finn D. Thorn	306
Helge Fæhn: «Fire norske messordninger fra middelalderen», og «Messuskyringer. Liturgisk symbolik frå den norsk-islandske kyrkja i millomalderen». Av dominikanerpater Erik Gunnes ..	314
Jon Johnson: Kulturstafetten. Sekssualitet og skaperkraft. Av pastor Lars Paul Messel	314
Matthias Laros: «Die drei verlorenen Söhne». Av Helge Røstad	315
Egil Aarvik: «Vi gjemmer oss på bedehuset». Av pastor Lars Paul Messel	341
Ørnulf Ranheimsæter: «Om tro og vantrø». Av dr. phil. Daniel Haakonsen	356
Monica Baldwin: «Jeg hopper over muren». Av I.H.K.	373
Axel Hjeresen: «Det moderne menneskes dogmer». Av pastor Lars Paul Messel	374
Niko Kazantzakis: «Min Frans av Assisi». Av Helge Røstad	392
Titt Fasmaer Dahl: «Eventyret om Albert Schweitzer». Av pastor Lars Paul Messel	392
Henri Werring: «Lars Eskeland». Av I.H.K.	393

Side

IV.

Film- og teateranmeldelser.

Fritz Hochwälder: «Det heilage eksperimentet». Av pastor Harald Taxt	76
François Mauriac: «Asmodeus». Av dominikanerpater Hallvard Rieber-Mohn	255
«Detektivpresten». Etter G. K. Chesterton's Father Brown-bøker. Av ihk.	313
«Det store under». Etter Emmet Lavery's bok «The First Legion». Av ihk.	313
«Storbyhavnen». Av ihk.	341
«Martin Luther». Ved I.H.K. og sogneprest dr. G. Vranken	352

V.

Referater.

Kirkevigsel i Arendal. Av F. J. Fishedick	40
St. Olavs kapell og klinikk i Tønsberg 25 år. Av I.H.K.	86, 110
St. Josephsforeningens 60-års fest i Oslo. Av X.	111
Trondheim Apostoliske Vikariats første arbeidsår	173
9de landsmøte for Norges Katolske Kvinneforbund i Oslo Katolske Bispedømme. Av Dagny How ..	190
St. Olavs Forbunds årsstevne ved Bønsnes kirke. Av ihk.	206
Beretning om Norges Katolske Kvinneforbunds virke gjennom 25 år. Av Ingrid Straith Solberg ..	208
Den nordiske ungdomslederskolen 1954. Av ihk.	239
Ungdomslederskolen i tekst og billeder. Av ihk.	240
Stiklestad 1954. Av Sr. Sunniva ..	242
Prestevigsel i Trondheim. Av Sr. Sunniva	300
Utdrag av årsberetning for Hovedkomiteén for katolsk flyktningearbeids 2. virkeår	361

VI.

Her hjemme.

Dominikanernes foredragsaftener, «Katolsk Forum»	7
Pilegrimsreisen til Lourdes 11, 41, 74, 121, 140, 157, 175,	187
Syndikatet ved St. Olavs Domkirke Oslo Katolske Ungdomslags generalforsamling	26
Mariakongregasjonen i Oslo — Fastelavnsfest	41
Sogneprestskifte i Fredrikstad. Av R.S.P.	75
St. Josephsforeningen i Oslo 60 år N.K.K.F.s landsmøte i Bergen 105, 142,	190
Oslo-barnas feriekoloni «Persbråten»	159, 245
Barnas bønnedag om fred	160
Avslutningsfest ved St. Sunniva Skole i Oslo	187
Innsettelse av maristpater Anton J. Ivens som sogneprest i Hønefoss ..	273
Gjensyn med pater Boers, O.F.M. 279 Mangel på ledere i den katolske guttespeidergruppen i Oslo	316
Ungdomsdagen i Oslo	343
N.K.K.F. 30 år	343

Barnespill om Lourdes på St. Sunniva skole i Oslo	354
Maria-året høytidelig avsluttet. Av I.H.K.	389
Katolsk Flyktningearbeid — Kirkekollekten 28. nov.	393

VII.

Fra Oslo Katolske Bispedømme.

Fastemandatet for 1954	58
Hyrdebrev for Fasten 1954	67
Utnevelser blant presteskapet	75
Sørgedusttjenester i anledning av Kronprinsesse Märthas død	100
Påskennattsmessen	107
Maimåned i Maria-året	126
Biskopen reist til Rom	157
Biskopen tilbake fra sitt offisielle besøk i Rom	187
Flyktningekollekt — Avslutning av Maria-året	359
Frk. Marie Rasmussen etterfølges av frk. Kirsten Rydberg ved bladet St. Olav	393

VIII.

Fra Redaksjonen.

Redaktøren bortreist (Ellers notiser på 2. omslagsside.)	273
--	-----

IX.

Personalia.

Dansk æresbevisning til konsul Carl P. Wright, Porsgrunn	11
Karl Schwarzott fratrer som dirigent for kirkekoret i Fr.stad	11
Æreskorset «Pro Ecclesia et Pontifice» til frøken Sigrid Boe	21
Sogneprest Th. Notenboom, O.F.M., Oslo, 25-års prestejubileum	58
Sogneprest E. Laudy, Drammen, 25-års prestejubileum	58
Fransiskanerpater Wilhad Corn. Hertman	74
Sr. Martha av St. Frans-Xaversøstrenes kongr. 50 år ordenssøster	75
Sr. Angela av St. Josephssøstrenes kongr. 50 år ordenssøster	75
Pave Pius XII's kroningsjubileum	89
Kronsprinsparets sølvbryllup	89
Kronprinsesse Märtha †	100
Pavens kondolansebudskap i an-	

Side

ledning av vår Kronprinsesses død	123
Pastor Andreas Dietrich 90 år	193
Alcide de Gasperi †	238
Skipsfører Jørgen S. Taxt †	242
Forfatteren Gøsta af Geijerstam †	242
Fru Eva Bungerfeldt †	242
Pater Olav Müller, SS.CC., Trondheim	243
Kardinal Ildefonso Schuster †	264
Fabrikkeier Leo Müller 75 år	264
Mère Marie Zoé etterfølges av Mère Clemence som St. Josephssøstrenes provinsialpriorinne	297
Erkebiskop Sigismondi ny sekretær for Propagandakongregasjonen	303
Joseph Mangers, Luxembourg †	307
Moder Cosmasia av St. Elisabethssøstre kongr. 60 år ordenssøster	312
Sr. Dafrosa av St. Elisabethsøstr. kongr. 50 år ordenssøster	312
Æreskorset «Pro Ecclesia et Pontifice» til fabrikkeier Leo Müller, Fredrikstad	359
Fru Mathilde Bade †	360
Frøken Sigrid Boe †	360
Josva Norheim †	394
Sr. Margrethe Punnell av St. Frans-Xaversøstrenes kongr. 50 år ordenssøster	394

X.

Takk.

Sr. Cosmasia, Oslo, og Sr. Dafrosa, Lillestrøm	342
Familien Norheim v. fru Thora Norheim	394

XI.

Utlandet.

Vatikanet	12, 27, 43, 60, 77, 91, 92, 112, 129, 130, 143, 160, 175, 193, 209, 210, 227, 245, 264, 282, 316, 343, 344, 374, 375, 394.
Afrika	12, 60, 143, 316.
Afrika, Sør	147, 283, 345, 375.
Albania	395.
Argentina	92, 385.
Australia	112.
Belgia	43, 60, 77, 112, 144, 245, 375, 395.
Belgisk Kongo	344.
Brasil	12, 112, 193, 210, 227, 245.
Bulgaria	144.

Side

Burma	144.
Canada	77, 112, 144, 160, 175, 211, 246, 317.
China	28, 60, 112, 144, 160, 175, 211, 227, 282, 344, 395.
Danmark	43, 60, 175, 211, 375.
De Baltiske Stater	227.
England (Storbritannia)	12, 28, 61, 92, 130, 131, 144, 176, 193, 194, 228, 246, 264, 344, 376, 378.
Finnland	318, 395.
Formosa	61, 176.
Frankrike	12, 28, 3, 61, 77, 78, 92, 112, 113, 131, 144, 161, 162, 176, 194, 211, 228, 247, 264, 282, 318, 319, 344, 375, 376, 395.
Gibraltar	92.
Guatemala	228.
Holland (Nederland)	44, 61, 92, 113, 144, 194, 344.
India	13, 44, 61, 92, 176.
Indo-China	211, 229.
Indonesia	14.
Irland (Eire)	61, 228, 246, 344.
Israel	176, 177.
Italia	13, 28, 92, 114, 144, 145, 177, 230, 265, 395.
Japan	14, 44, 145, 230, 247, 319, 320, 376.
Jugoslavia	14, 62, 145, 194, 212, 231, 249, 320, 344, 376, 377, 396.
Kenya	114, 177.
Korea	14, 44, 316.
Mauritius	344.
Polen	14, 28, 44, 62, 114, 145, 146, 177, 212, 344, 345, 377, 396.
Portugal	146.
Romania	44, 249, 377.
Russland (Sovjetunionen)	28, 44, 78, 92, 146, 178, 230, 265, 377.
Salomonøyene	146.
Skottland	146.
Slovakia	14, 44, 78, 146, 177.
Spania	92, 249, 378.
Sveits	92, 178, 283.
Sverige	212, 265.
Tsjekkoslovakia	14, 114, 147, 195, 249, 265, 266, 396.
Tyskland	14, 28, 45, 46, 62, 78, 92, 93, 147, 178, 194, 212, 250, 266, 286, 345, 346, 347, 379, 397.
Ukraina	47.
Ungarn	45, 93, 213, 250, 284, 286, 321, 378, 397, 398.
USA (De forente stater, Sambandsstatene)	12, 28, 60, 77, 144, 160, 161, 193, 211, 227, 246, 282, 317, 318, 375, 376, 395.
Vietnam	93, 147, 250, 267, 286, 347, 378.
Østerrike	14, 31, 93, 147, 347, 397.

Side